

освітнього маршруту. За спрямованістю виділяються такі варіанти індивідуальних маршрутів студента:

- орієнтований на отримання знань;
- формування себе як людини освіченої;
- формування себе як майбутнього фахівця;
- орієнтований на наукову діяльність.

Створення системи самостійної роботи повинно здійснюватися за принципом зростання її значення, обсягу, складності і творчого характеру. На останніх курсах більший обсяг самостійних завдань повинен виконуватися в рамках навчально-професійної діяльності.

Самостійна робота не тільки сприяє формуванню професійної компетентності, а й забезпечує процес розвитку методичної зрілості, навичок самоорганізації і самоконтролю освітньої діяльності. Це є особливо важливим, оскільки передбачає становлення майбутнього фахівця як суб'єкта професійної діяльності, здатного до саморозвитку, проектування і перетворення своїх дій.

В. В. Гладиков

ОСОБЛИВОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота студентів — це форма організації індивідуального вивчення студентами навчального матеріалу в аудиторний і позааудиторний час. Мета самостійної роботи студентів — сприяти формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості молодого людини, суть якої полягає в уміннях систематизувати, планувати, контролювати й регулювати свою діяльність без допомоги та контролю викладача. Завданнями цієї роботи можуть бути засвоєння певних знань, умінь, навичок, закріплення та систематизація набутих знань, їх застосування при вирішенні практичних завдань і виконанні творчих робіт, виявлення прогалів у системі знань з предмета. Самостійна робота дає можливість студенту обирати оптимальний темп роботи і умови її виконання.

Самостійна робота студентів потребує чіткої організації, планування, системи і певного керування викладачем. Успіх цієї роботи багато в чому залежить від бажання, прагнення, інтересу до роботи, потреби в діяльності, тобто від наявності позитивних мотивів. Велике значення під час самостійної роботи студента мають його спрямованість, психологічна готовність, а також певний рівень бази знань, необхідних для успішного її застосування.

Переважаюча кількість дій студента має бути самостійною, що забезпечується переліком вихідних даних, умовами задачі та необхідністю

отримання різноманітних умов. Кожен з елементів завдання має спонукати студента до того, щоб він сам приймав рішення, порівнював умови, здійснював необхідний інформаційний пошук тощо.

Вирішальну роль також відіграє вміння студента працювати на лекції та вести конспект, що в наступному процесі відіграє позитивну роль при самостійному опрацюванні теоретичної інформації.

Значення самостійної роботи відображується в реалізації її функцій:

- освітньої функції, яка забезпечується у процесі самостійної роботи студентів, сприяє формуванню професійних знань, більш глибокому вивченню предмета, застосуванню знань на практиці, посиленню зв'язку між навчальною та науковою працею;

- розвиваючій, що забезпечує формування чітких цілей, мотивів, світоглядних знань; оволодіння новими способами та методами діяльності; зростання захопленості обраною професією; розвиток навичок самостійної праці, а також творчих умінь;

- виховній, що зумовлює виховання почуття обов'язку та відповідальності, старанності, ретельності, наполегливості і досягненні мети.

Пізнавальна діяльність студентів у процесі виконання самостійної роботи характеризується високим рівнем самостійності та сприяє залученню студентів до творчої активності. У контексті сучасної системи навчання самостійна робота дозволяє розглядати накопичувані знання як об'єкт власної діяльності студента і повинна домінувати серед інших видів навчальної діяльності студентів.